

Vraag nr. 196
van 27 mei 2005
van de heer BART DE WEVER

Nieuwkomers – Niet-aanmelding

Volgens krantenberichten in de afgelopen maanden is er een aanzienlijk deel nieuwkomers dat zich niet tijdig (binnen drie maanden) aanmeldt bij een lokaal onthaalbureau.

In een gecoördineerd antwoord op mijn vragen nr. 69 aan minister Keulen en nr. 59 aan minister Van-denbroucke van 21 december 2004 werd zelfs melding gemaakt van 3 op 4 van de ingeschreven nieuwkomers. Er werd aan toegevoegd dat een deel ervan te wijten is aan het onvoldoende voorbereid zijn van de gemeenten op die nieuwe taak. Intussen mogen we ervan uitgaan dat die problemen van de baan zijn.

Anderzijds zien we dat het afgelopen jaar ongeveer 25.000 nieuwkomers zich in Vlaanderen inschreven, terwijl we praten over een kleine 8.000 aanmeldingen in dezelfde periode. Dit zou betekenen dat meer dan 2 op 3 nieuwkomers zich niet aanmeldt bij het onthaalbureau, ondanks de oproep die ze ontvingen.

1. Klopt deze situatieschets?

Kan de minister een overzicht geven van de problematiek van de niet-aanmelding voor de periode van 1 april 2004 tot en met 31 maart 2005?

Om hoeveel mensen gaat het precies en om welke mensen gaat het? Hoeveel mensen waren verplicht een inburgeringstraject te volgen?

2. Kan de minister een beter regionaal inzicht in deze problematiek geven?

3. De verplichte nieuwkomers die weigeren zich aan te melden of die zich niet tijdig aanmelden, moeten volgens het inburgeringsdecreet (artikel 25, § 2) worden beboet.

a) Hoe verloopt dit juist (onthaalbureau - gemeente - administratie - parket)?

b) Hoeveel dossiers werden tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005 ook effectief doorverwezen naar de parketten?

c) Hoeveel dossiers werden al afgehandeld? Met welke gevolgen?

Klopt het dat dergelijke dossiers, op uitdrukkelijke vraag van justitieminister Onkelinx, voordurend geseponeerd worden?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan vice-minister-president Vandenbroucke (vraag nr. 208) en aan minister Keulen (nr. 196).

Antwoord

1. We kunnen inderdaad stellen dat de gemeenten ondertussen meer vertrouwd zijn met hun taak inzake inburgering. Vooral gemeenten waar op regelmatige basis nieuwkomers zich komen inschrijven, nemen deze taken al veel beter op. Recent heeft mijn administratie ook een zestal informatiemomenten voor gemeenten verzorgd. Daaruit blijkt dat veel gemeenten al veel meer vertrouwd zijn met hun taken, maar niettemin regelmatig geïnformeerd wensen te blijven. In gemeenten waar er het voorbije jaar een personeelsswissel heeft plaatsgevonden, loopt het momenteel minder vlot, maar wordt verwacht dat de situatie zal verbeteren naarmate het nieuwe personeel nog meer ingewerkt geraakt.

Verder wordt in de situatieschets gesteld dat 'meer dan 2 op 3 nieuwkomers zich niet aanmeldt bij het onthaalbureau, ondanks de oproep die ze ontvingen'. Uit de formulering van deze stelling is het niet duidelijk of de heer Bart De Wever de totale doelgroep nieuwkomers, de verplichte nieuwkomers, of de rechthebbende nieuwkomers bedoelt.

Enkel de nieuwkomers die tot de verplichte doelgroep behoren, zijn immers verplicht om zich aan te melden op het onthaalbureau binnen de termijn van drie maanden.

Volgens ons gegevensbestand gebaseerd op het Rijksregister weten we dat 27.963 nieuwkomers

zich tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005 hebben ingeschreven in het Vlaams Gewest. Uit deze totale groep weten we dat ca. 55% tot de rechthebbende doelgroep behoort (N = 15.473), hetgeen betekent dat dus meer dan de helft van de doelgroep zich niet moet komen aanmelden. Zo zijn er 11.028 nieuwkomers uit de EER.

Op basis van gegevens uit het Rijksregister is het echter niet altijd mogelijk om nieuwkomers te categoriseren als behorend tot de verplichte of rechthebbende doelgroep. Het onthaalbureau onderzoekt en controleert bij de aanmelding of de nieuwkomer effectief tot de doelgroep behoort én of hij/zij al dan niet tot de verplichte of rechthebbende doelgroep behoort.

Volgens ons gegevensbestand gebaseerd op het Rijksregister vielen er 2.137 nieuwkomers onder de verplichting in de periode tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005. Maar bij onderzoek en controle uitgevoerd door de onthaalbureaus bleek dat 3.110 nieuwkomers die tot de verplichte doelgroep behoren zich hebben aangemeld in de periode tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005. Dit betekent dat de onthaalbureaus erin slagen de marge van onzekerheid, in ons gegevensbestand gebaseerd op het Rijksregister, te reduceren.

Verder wordt ook de vraag gesteld over 'welke mensen het gaat' We veronderstellen dat EER-onderdanen en hun echtgenoten en echtgenotes (waaronder een grote groep Nederlanders: 5.373) zich niet komen aanmelden, vermits ze niet tot de verplichte doelgroep behoren. Ook veronderstellen we dat een groot deel van de volgmigranten (vb. gehuwd met een Belgische onderdaan) zich niet komen aanmelden.

2. Totaal aantal aanmeldingen in het Vlaams Gewest van 1 april 2004 tot 31 maart 2005

	Prov. Antw.	Limburg	Oost-Vl.	VL.- Brab.	West-Vl	Stad Antw.	Stad Gent	Totaal
Verplicht	390	250	360	195	485	1.155	275	3.110
Recht-hebbend	435	728	440	345	475	1.225	365	4.013
Totaal	825	978	800	540	960	2.380	640	7.123

Bron: M@frix

In Brussel, waar de verplichting niet van toepassing is, hebben zich 763 nieuwkomers aangemeld.

3. a) Als een nieuwkomer die verplicht is tot het volgen van een inburgeringstraject zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van drie maanden na de inschrijving in de gemeente, meldt het onthaalbureau dit aan de administratie. De administratie maakt, na onderzoek, de dossiers over aan het parket.
- b) In de periode van 1 april 2004 tot en met 31 maart 2005 werden er 217 personen die zich niet tijdig hadden aangemeld, aan de parketten overgemaakt.
- c) Mijn administratie beschikt over te weinig feedback van de parketten, om met betrekking tot de afhandelingen en de gevolgen een antwoord te kunnen formuleren. In een persoonlijk schrijven heeft federaal minister van Justitie, Laurette Onkelinx, mij evenwel gemeld dat het merendeel van de voornoemde dossiers geseponeerd worden.

Noch federaal minister van justitie Onkelinx, noch de betreffende parketten hanteren, mijns inziens, een doelbewust beleid om de "inburgeringsdossiers" te seponeren. Wel betreur ik de vaststelling dat er door de (onafhankelijke) parketten blijkbaar veel dossiers geseponeerd worden.

Daarom zal ik, zoals het regeerakkoord en de beleidsnota Inburgering vooropstellen, het systeem van de penale boetes in de toekomst vervangen door administratieve boetes. In het ontwerp van decreet dat ik binnenkort zal voorleggen aan de Vlaamse regering, dat het huidige inburgeringsdecreet zal aanpassen, zal het nieuwe systeem van administratieve boetes worden geconcretiseerd.